

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALK GAZETESİ

Sahibi Ve Umumi Neşriyat
Müdürü:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer:
VAKİT MATBAASI
Adres: Ankara Caddesi
Vakit Yurdu

16
EYLÜL 1939
CUMARTESİ

Numara: 16 Sene: 1
Telefon 23872 . Posta kutusu 214

Leh-Alman harbine kar- şı bitaraf olduğunu teyit eden

R o m a n y a

S o v y e t h u d u d u n a

Yeniden asker yığdı!

Bir transatlantik ortadan kayboldu!

Amsterdam, 16 (Radyo) —
Bugünkü öğle gazeteleri Ho-
landanın en büyük Transatlantiği
olan "Niemve Omsterdam, m
ortadan kaybolduğunu bildirmek-
tedir. Bu haber memlekette telaş
ve korku doğurmuştur. Gemi
Nevyorktan Rotterdama hareket
etmişti. Holandaya salı günü gel-
mesi lazımdır. Halbuki Ne gemi
gelmiş, ne de bir haber alınmış-
tır.

Roma, 16 (Radyo) — İngiltere
nin Almanyaya harb ilân etme-
si üzerine İngiliz gemileri tara-
fından Atlas Okyanusunda tev-
kif edilen Almanların Bremen
transatlantiğinin İzlandada, Rey-
kjavik limanında olduğu bildi-
rildi. Son alman haberlere gö-
re Bremen Rusyanın şimal buz
denizinde Mansk limanında bu-
lunmaktadır.

Hitler Leh hükümetinin muhtemel teklif- lerini kabule hazır mı!

Berlin, 16 (Hususi) — Rayhin
matbuat şefi, yabancı gazeteler
muhabirlerine beyanatta bulun-
muş ve Almanyanın Lehistan'daki
harbe sonuna kadar devam ede-
ceğini söylemiştir. Şef, sözleri-
nin sonunda, Hitlerin, Leh hü-
kûmetinin muhtemel tekliflerini
kabule hazır olduğunu bildirmiştir.

Eski İngiliz Kralı Başvekil Chamberlain'le görüştü

Londra, 16 (Hususi) — İngil-
tereyle Almanya arasında harb il-
lânı üzerine, üç senedenberi bu-
lunduğu Fransadan vatanına dön-
müş olan eski kral Windsor dükü
bugün başvekil Chamberlain'la gö-
rüşmüştür.

Lehlerin Vilno şehri tüylerür pertecek şekilde bombalandı

Çocuk ve kadın ölümleri sayıla- mıyacak kadar çoktur

Garp cephesinde bir Alman taarruzu muvaaffakiyetle püskürtüldü

Pragda İngiliz ve Fransızlara gizlice yardım eden bir teşkilât meydana çıkarıldı

Varşova, 16 (A.A.) — Polonya Radyosu şu
haberi vermektedir: "Dün saat 16'da 18 tayyare
Vilno'yu bombardıman etmiştir. tayyareler şeh-
rin merkezine takriben 200 bomba atmışlardır.
Hasarat mühimdir. sivil halk, kadınlar ve çocuk-
lar arasında birçok ölü yaralı vardır. Facia kur-
banlarının miktarı okadar çoktur ki henüz katı
bir rakam tesbit etmek imkânı hasıl olamamıştır.

Paris, 16 (A.A.) — Erkânıharbiyenin tebliği:
Gece, cebhenin muhtelif noktalarında faali-
yet görülmüştür.

Düşman, en ziyade Saarbcken'in cenubunda
topçu faaliyeti göstermiştir. Moselle'in şarkında
kıtaatımız, birçok noktalarda ilerlemişlerdir. Va-
dinin cenub mintakasında sied'de düşmanın kuv-
vetli mukabil taarruzları muvaaffakiyetle püskür-
tölmüştür.

Bir Yugoslav heyeti Moskovaya gitti

Roma, 16 (Radyo) — Belgraddan bildirili-
yor:

Dolaşan bir şayiye göre, bir Yugoslav mu-

rahas heyeti Moskovaya gitmiştir. Bu heyetin
Sovyetler Birliği hükûmeti ile Rus - Yugoslav
münasebatı üzerinde temaslarda bulunacağı bil-
dirilmektedir.

Roma, 16 (Radyo) —
Rusyanın Japonya ile
anlaşması ve Almanya
ile beraber Lehistanı
taksimi hakkındaki ha-
ber bütün Avrupada bü-
yük bir akis uyandır-
mıştır. Bu arada Ro-
manya, Rus hududuna
yeni kuvvetler yığmış
ve Lehistan harbine kar-
şı bitaraf kaldığını tek-
rar teyid etmiştir.

SOVYETLER LEH HUDUDUNA
ASKER YIGMAKTA DEVAM
EDİYOR

Roma, 16 (Radyo) — Rigadan
bildirildiğine göre Sovyetler hü-
kûmeti Lehistan - Rus hududu-
nun birçok noktalarına asker
sevk etmektedir. Sovyet kıtaları
nın tahsis edildiği hudud şehirle-
ri bilhassa Stinski, Stava Kos-
tantin, Prokurov ve Kaminnettir.

Bir Alman tayyaresi

Sovyet toprağına inmeye mecbur edildi

Moskova: 16 (A. A.) — 15 Ey-
lül tarihinde Ukraynada Olevsk
üzerinde bir tayyare görülmüş-
tür. Sovyet kıtaatının mitralyöz
ateşi altında Lugino köylü civa-
rına inmeğe mecbur olan bu tay-
yarenin iki motörlü bir Alman
bombardıman tayyaresi olduğu
anlaşılmıştır.

Tayyare tutulmuş ve beş kişi-
den mürekkep olan mürettebatı
Kief'e nakledilmiştir.

Belçika vapuru

Nasıl batırıldı

Geminin çarkıbaşı faciayı anlatıyor

(Yazısı 2 incede)

DEN SONRA GELEN Haberler

İngiltere

Müsaade alınmadan, bitaraf memlekete eşya ve yiyecek gönderilmesini menetti

Londra, 15 (A. A.) — İstihbarat nezareti bildiriyor:

4 Eylülde Kiel üzerine yapılan akma iştirak eden İngiliz filosu zabıtlarından pilot L. H. F. vars ile çavuş Book ve mürettebatı bir kişi resmen kayıp gösterilmektedir.

Matbuat cemiyeti Zeesendeki Alman radyosunun bu sabah beyanatını nesrettiği tayyarecilerin bu üç kişi olduğunu bildirmektedir.

Diğer taraftan istihbarat nezareti harbiye nezaretinin tebliğine atfen meclisin 6 Eylül tarihli e-

mirnamesi mucibince müsaademe almadan Çine, Japonya, ve bitaraf kaldıkları müddetçe İtalya, Slovaçya, Rutenya, Hollanda, Belçika, Lüksemburg, Danimarka, İsviçre, Macaristan, Yugoslavya, İspanya, Bulgaristan, Tayland, Danzige, Vatikan, Polonya, Romanya, Türkiye, Yunanistan, Portekiz, İsveç, Norveç, Sovyetler Birliği, Baltık devletlerine ve zikredilen devletlere bağlı bütün memlekete posta ile eşya ve yiyecek göndermenin memnu olduğunu bildirmektedir.

Harp vaziyeti

AVUSTRALYA GÖNÜLLÜ TOPLUYOR

Londra, 16 (Hususî) — Avustralya hükümetinin toplamak azminde olduğu 20.000 gönüllü asker kuvveti için kayıt muamelesi dün sabah şafakla beraber başlamıştır. Müracaat edenlerin mühim bir kısmını umumi harbe iştirak etmiş eski muharibler teşkil etmektedir. Gönüllü kaydır, na ragbet o derecededir ki, matlub kuvvetin bir hafta içinde meydana getirileceği anlaşılmaktadır.

FRANSIZ GAZETELERİNE

GÖRE ASKERİ VAZİYET

Paris, 16 (A.A.) — Gazeteler, Polonyadaki karışık askeri vaziyet ile bilhassa meşgul olmaktadır.

Gazeteler, bütün Polonyada dolaşan ve her yeri tahrip eden Alman zırhlı fırkalarının yeni sevkulceyni uzun uzadıya mevzuu bahsetmekte ve fakat Polonya ordusu kuvayı külliyesinin henüz bozulmadığını kaydederek vaziyetin düzelebileceğini ümit etmektedir.

Bilhassa, başlayan yağmurlar devam ederse ağır zırhlı kışatın ve ağır topçunun hareketi nehirli ve bataklık mntakalarda imkânsız bir hale gelecektir.

Almanyanın dahili vaziyeti ile gazeteler meşgul olmaktadır.

Hariçten besleyecek maddeler alamıyacak olan ve içten de Çeklerin ve Avusturyalıların muhalefetine uğrayan Almanyanın vaziyeti tebarü zettirilme ve Fransa ile İngilterenin azimlerini ve tesanüdünü bozmak yolunda Almanyanın bazan güllünc bir hal alan propagandası ile alay etmektedir.

Sardaki Fransız ordusunun muttarit ileri yürüyüşü Almanya için tevlit edeceği neticeler itibarıyla mütaale ve zengin Ren endüstri mntakasını Almanyanın kabyedeceğini ve Polonyada Siyazyavazasının ele geçirilmesi nin bu kayır telâfi edemeyeceği kaydolunmaktadır.

Paris, 16 (A.A.) — Oeuvre gazetesi, Alman milletin hareketi gelüp gelmiyeceğini araştırıyor ve diyor ki:

Harbi istemiş olan Alman milleti değildir eğer bu millet serbesi olsaydı harp çıkmazdı. Millet aldatılmıştır. Fakat aldatılan milletin hareketi geleceği ümit edilemez mi? Alman milleti ekonomik felâkete sürüklendiği vakit ayaklanacaktır. Çünkü aklıktan ölmek, sebezisiz ve ümitsiz olarak çocuklarını ölüme göndermekten daha güçtür.

Bulgaristan
Bitaraflığını resmen de ilân etti

Londra, 16 (Hususî) — Bulgaristan hükümeti, resmen bitaraflığını ilân etmiştir.

nuniyet şeklinde dürtüst hareket ettiklerini göstermiştir.

Bugün komisyonu toplantısında bazı yurdaşların eza ve alelumum müstahzaratı tıbbiye yünden fiat zammı yapıldığını ve bir kısım eza ve ilaçların gizlendiği hakkındaki şikâyetleri de görüşülmüş ve bu hususta derhal tekkikata girilmiştir. Halıkın sağlığı üzerinde ihtikâr yapacak olanlar en ağır cezalara carentiləcəklardır.

Prağda bir gizli teşkilât

Londra, 16 (Hususî) — Prağda İngiliz ve Fransızlara gizlice muavenette bulunan bir teşkilâtkeşfedilmiş, birçok kimseler tevkif edilmiştir.

Vilno kumandanının halka hitabı

Londra, 16 (Hususî) — Alman tayyareleri tehdit altında bulundurdıkları Leh şehirlerine tayyarelerle beyannameler atarak ahaliye teslim olmayı teklif etmektedirler.

18 Alman tayyaresi tarafından bombardıman edilen Vilno şehri kumandanı, halkı müdafaaya teşci eden bir hitabede bulunmuştur. Vilno'lular, Alman tazyikine cansiperane mukamevot etmektedirler.

LEH CUMHURREİSİNİN VE BAŞKUMANDANININ ZEVCELERİ

Roma, 16 (Radyo) — Brükselden bildirildiğine göre, birçok Leh hükümet adamının zevceleeri Brükselde gelmişlerdir. Bunların arasında Smigli Ridz'in, mareşal

Pilsudskinin ve cumhurreisi Maşickinin refikeleri bulunmakta -dır ve Brükselden Romaya, oradan da Paris'e göçeceklerdir.

Bitaraf devletler konferansı

Çalışmalarını bitirdi

Londra, 16 (Hususî) — İsveç, Norveç ve Danimarkadan müteşekkil bitaraf devletler konferansı Brükselde çalışmalarını bugün bitirmiş ve konferans dağılmıştır.

Konferansın son celsesinde Norveç hariciye nazırı bir nutuk söylemiş ve İngilterenin bitaraf devletlerin Almanya ile ticaretlerine mâni olmasını protesto ve ablokanın bu devlet gemilerine tatbik edilmemesi için Londra hükümetine müracaatı teklif etmiş ve bu teklif konferans devletleri tarafından kabul edilmiştir.

Amerikada, Avrupaya silâh kaçırın bir şebeke !

Nevyork, 16 (Radyo) — Stefani ajansının bildirdiğine göre polis ve gümrük teşkilâtı Sanfransiskoda büyük bir kaçakçı şebekesi meydana çıkarmıştır. Bunlar Amerikada şiddetli kanunlara rağmen muharip devletlere silâh ve cephaneye kaçırırmışlardır. Ve son defa 5 milyon dolar kıymetinde kaçak silâh vapurlara yüklenirken, cürmeşhut halinde yakalanmıştır.

Belçika vapuru nasıl batırıldı ?

Londra, 16 (A.A.) — Dün gece Mans denizinde batırılmış olan Belçikalı ticaret gemisinin adı Alex Van Opstal idi ve bu geminin mürettebatını kurtaran Yunan gemisinin adı da Atlantikos idi. Belçikalı geminin mürettebatından 6 kişi ağır surette yaralanmıştır. Bunlar derhal hastanelere nakledilmişlerdir.

Alex Van Opstal'ın çarçıklarından Alfred Thorne, şu beyanatta bulunmuştur:

"İçimden kimse, tahtebahiri görmeyi, müdhis bir infilâk sesi duyduğumuz zaman makine dairesinde bulunuyordum. İnfilâk müteakib derhal zulmet içinde kaldık birçok patlamalar oldu. Geminin iki parça olmuş olduğunu

gördük. Gemide 7 yolcu vardı, deniz sakindi. Tahliye sandallarını indirdik. Atlantikos vapuru bizi toplayıp aldı. Bu geminin kaptanı Alman tahtebahirini görmüş olduğunu söyledi. Bütün malımızı kaybettik. Alex Van Opstal, Nevyorktan Anverse döndüyordu.

Louvanlı talebeden ve Alexi yolcularından Joris de Clerck şöyle demiştir:

"Gemi torpillendiği zaman güverteyedim. Güverte, derhal parçalandı. Derhal indirilmiş olan tahliye sandallarında yer aldık. Hepimiz sükûnetimizi ve soğukkanlılığımızı muhafaza ettik. Ne dehşete kapıldık, ne de gemide panik çıktı."

İzmirde ihtikârla mücadele
Mağazalar ve ticarethaneler kontrol ediliyor

İzmir, 16 (A. İ.) — İhtikârla mücadele komisyonu dün Belediyede toplanmıştır. Komisyonun teşekkülünden sonra muhtelif tüccar ve esnafın fazla fiyatla satış yaptıkları hakkında vaki şikâyetler, bu esnafın ticari defterleri ve mağazaları kontrol edilmek suretiyle tetkik edilmiştir. Tetkikat neticesinde bazı esnaf ve tüccarın fiilî hakikate sebezis surette bir miktar fiatı yükselttikleri görülmüş, bunların teziyesi cihetine gidilmiştir. Emniyet, Belediye ve ticaret müdiriyeti memurları şehir içinde dolayarak fiatları murakabeye devam etmektedir.

İki gün içinde yüzden fazla toptancı ve perakende satış yapan muhtelif mağaza ve ticarethaneler kontrol edilmiştir. Bu kontrol tüccar ve esnafımızın umumiyet itibarıyla çok sayı mem-

Nazi propaganda teşkilâtı

Almanyanın haricteki propaganda teşkilâtından bahsedendün benden evvelki yazımızda bu teşkilâtın ne kadar geniş bir sanada çalıştığını, bu iş için 25 binden fazla adam kullandığını ve senede bizim paramızla 1 milyar liradan fazla para harcadığını anlatmıştık. Bitaraf bir şekilde bir İngiliz gazetesinde çıkan bir makaleden naklettığımız yazının arkasını ve daha meraklı bir kısmını da bugün veriyoruz:

Hiçbir hükümet, bu kadar büyük bir teşkilâtla, bu kadar fazla masraf ederek, yalnız kendi fikirlerini, ne karşı haricteki bir sevgi uyandırmak için çalışmaz. Onun için, Alman hükümetinin de senede bir milyar lira para döktüğü bu teşkilâtın gayesi sevgi kazanmak değildir, asıl maksadı takip ettiği yayılma siyaseti için ameli ve siyasî müzaheret teminidir.

Alman propaganda teşkilâtının en başta gelen gayesi, ister Ummî Harpten evvel Alman hudutları içinde olsun, ister Alman ırkından olan veya Alman dili konuşan yerleri almaktır.

Bunun için pancermanizm (Alman birliği) fikrini tekrar ve Ummî Harpten evvel görülmemiş bir kuvvet ve şiddette canlandırır.

Almanyanın bastırıp her yere yolladığı haritalar vardır ki bun, da "Büyük Almanya", gösterilmekte ve bu "Büyük Almanya", son ilhaklardan daha başka araziyi ihtiva etmektedir. Lipzigdeki İnsel kitapevinin çıkardığı böyle bir haritada Alsas Loren, Danzig, Eupen, Malmady, Alman İsviçresi, Yukarı Silezya, Danimarka, Lüksemburg, İsveç, Hollandanın da birer kısmı Alman hudutları içindedir.

Alman propagandası ile müstemleke meselesindeki propaganda beraber yürümektedir. Çünkü nasyona l sosyalist programının 3 üncü maddesinde şöyle denilir:

"Ahalimizi beslemek ve fazla nüfusumuzu yerleştirmek için müstemleke ihtiyacımız vardır." Bu husustaki propaganda işini bilhassa "Alman Müstemleke Cemiyeti", ve "Alman Müstemleke Birliği", üzerine almıştır ve her iki teşekkül Almanyanın eski Şarki

Afrika umumî valisi Dr. Heirich Sihnee tarafından idare edilir. Aynı zamanda harici ticaret dairesinin müstemleke şubesi de bu işle uğraşır.

Müstakbel müstemleke memurlarını yetiştirmek için Berlin'de bir "Müstemleke mektebi", açmak ta düşünülmüştür. Şimdiki halde bu iş için yetiştirilen subeler Vissenhausen ziraat mektebinde okumaktadır.

NAZI PROPAGANDASI VE YAHUDİ ALEYHTARLIĞI

Nazi propagandasının gayesi yalnız haricteki Almanlara değil, aynı zamanda bunların yaşadığı memleket halkına nasyonal sosyalizmi sevdirmektir. Bu propaganda herkesi totaliter idarenin iyiliklerine, demokrasinin fenalıklarına, "Ari", ırkının yükseliğine, şimalin esatirine, "kan ve toprak", umdesinin kudsiyetine, Führerin her hareketinde haklı olduğuna, ve bilhassa yahudilerin ahlâksızlığına inandırmak ister.

Yahudi nefreti nazilge geçmek için şarttır. Oalar yahudileri, yalnız kendi memleketlerindeki siyasi hoşnutsuzluğun ve iktisadi sefaletin sebebi olarak göstermekle kalmıyor, aynı zamanda mesele İspanya harbi gibi, dünyadaki başlıca büyük felâketlerin âmili sayıyorlar. Onlara, vaziyete ve geçirilen buhrana göre, bazan kan emici kapitalistler diyorlar, bazan da bolşevik diyorlar.

Alman hükümeti yahudileri yalnız memlekettten sürmekle de kalmıyor, onları haric memleketler, de de takip ediyor. Bunun için "Dünya yahudi aleyhtarlığı birliği", "Ari hristiyan birliği", ve "komünistlik aleyhtarlığı birliği", gibi teşekküllerin yardımı ile, Hamburgdaki Fichte cemiyeti, Erfurt, takti "Dünya servisi", Berlindeki "Yahudi meselesini tetkik müessesesi", ile müstereken çalışıyor.

"Fichte Cemiyeti", her sene Hamburgtan gemilere her dilden yazılmış 5 milyon gazete, mecmua ve 100 bin tondan fazla kitap ve broşür yükler, dünyanın her tarafına gönderir. "Dünya servisi", ile yahudi meselesini tetkik müessesesi de her on beş günde birer belleten neşrederler ve bunlardaki havadis ve makalelerin ekserisi yahudi aleyhindedir. "Dünya servisi", nin belleteni on

iki dil üzerine çıkar.

Nazi propaganda teşkilâtı, damlalarının zehirleyici edebiyatlarını devam ettirmek hususunda gösterdikleri ısrar, bir çok memleketlerde yahudilere karşı cereyan uyandırmıştır. Bu propaganda sayesinde, yahudi aleyhtarlığı şimdiye kadar hiç görülmediği yerlerde bile görülmeye başlamıştır.

"Kahrolsun Yahuda!", şeklindeki parolaları aslen yahudi bir İngiliz hükümet azasının evinin önünde bile bağırılmıştır.

BAŞKA MEMLEKETLERİN NEŞRİYATINA DA KARIŞIYORLAR!

Nazi propaganda nezareti, yalnız kendi neşriyatı ile faaliyetinde kâfi görmez, başka memleketlerdeki neşriyata da karışır.

Meselâ Hitlerin "Mein Kampf", (Mücadele) eserinin Fransızca ihtisar edilmeden basılmış nüshalarını ortadan kaldırmaya çalışır, zira bunda Hitler Fransaya karşı kin ve gayz beslemektedir, halbuki sonra Fransa lehinde bir vaziyet almıştır.

Alman propagandası faaliyetini yalnız kültür sahasına da inhisar ettirmemiştir, iktisadi ve siyasi sahalarda da çalışır.

Hariçteki Alman müesseseleri daima kontrou ve tazyik altındadır, Hattâ, Alman olmayıp Almanya ile münasebatta bulunan müesseseler bile meselâ yahudi memurlarına yol vermeleri için Almanya tarafından tazyik edilir.

Alman propagandası teşkilâtının adamları henüz Almanya'da bulunan şüpheli yahudilerin vaziyetleri hakkında yabancı memleket bankalarında gizli malûmat toplamakla, yani bir nevi casuslukla muvazzaftır. Bu şüpheli yahudilere hariçten gelen mektuplar Nazi memurları tarafından açılır ve okunur.

Berlin hükümetine muhalif kimselerin, bulundukları yabancı yabancı memleketlerden naziller tarafından kaçırlmaları hükümetin resmen müsaade verdiği bir iştir.

Bu gibi hâdiselere Holanda ve İsveç'te, ilhak edilmeden evvelki senelerde Avusturya ve Çekoslovakya'da çok rast gelinmiştir. Bunlardan biri yahudi gazeteci Berthold Jobkun kaçırlmasıdır.

Sovyet - Japon anlaşmasının metni

Sovyet Rusya garpte harekete geçmek üzereymiş!

Sark cephesinde

Almanlar ağır zayıata uğradı
Hitlerin yaveri esrarlı bir şekilde ölmüş

Londra, 16 (A.A.) — Varşova tarafından verilen son tebliğde şimali sark istikametinde yapılan Alman hücumlarının akamete uğradığı ve Alman kütalarının Bialyotok ve Brest - Litvskaya karşı giriştikleri teşebbüslerin kat'i bir mukavemetle karşılandığı bildirilmektedir.

Tebliğde şunlar ilâve edilmektedir:
"Merkezde Varşova müdafileri kahramanca mukavemete devam etmektedirler. Lovicz, Skiernevia mmtakasında başlayan şiddetli muharebeler devam etmektedir. Bu mmtakada Polonya kıtaları Almanlara ağır zayıat vermektedir.

Kayserin yeğenleri cephede

Amsterdam, 16 (A.A.) — Eski Kayserin ikamet ettiği Doorn şehrinden bildirildiğine göre sabık hükümdarın yeğenlerinden iki Prusya prensi Polonya cephesinin en tehlikeli noktalarına gönderilmiştir. Kayserin diğer bir yeğeni de mareşal Göring'in kumandası altında bulunan hava kuvvetleri erkânıharbiye heyeti emrine verilmiştir.

Lublin yanıyor

Londra, 16 — Lehistan'daki hareket mühim bir mahiyet almıştır.

İki muharebeye başlanmış bulunmaktadır. Bunlardan birisi, garpta, Lodza ile Varşova arasındaki. Poznan ve Pomeranyadaki Polonya kuvvetleri, burada düşmana arkadan hücum etmiştir. Diğer de muhtemeldir ve bu garpıma neticesinde Lvova doğru yapılar Alman ilerleyişi geri püskürtülmüştür.

Havas ajansına göre Polonyalıların, harbin bidayetindenberi üç unsuru kurbanı olmuşlardır: Alman hava kuvvetlerinin kahr ta ikiyeti, bu yazın müthiş kuvaklığı ve nazilerin Polonyada tesis ettikleri casusluk şebekesi....

Leh hükümet merkezi Romanya hududu üzerinde Zalezye nakledilmiş bulunmaktadır. Bundan evvelki Leh merkezlerinden Lublin bulunmaktadır. Krzemine ise çok şiddetli hava bombardımanlarına maruzdur.

Havas ajansının muhabiri, Alman tayyaresi tarafından tam şehrin ortasına bombalar atılmak suretiyle tecavüze uğrayan Krzemien için bombardımanını hikâye etmektedir.

O strada pek çok kalabalık vardı ve bir kırmızı kadın ve çocuk olmak üzere 30 ölü ve 100 kadar yaralı kaydedildi. Şehir yıkılmış evler ve sokaklardaki cesetlerle tavşan ve sokaklardaki dehşet manzarası arzettiği.

Muhabir, şehrin hiçbir askerî ehemmiyet arz etmediğine ve en nebi setatelerin orada bulunduğunu Almanların da bildiğine işaret etmektedir.

Leh ajansına göre Alman tayya-

Hitlerin yaveri ölmüş

Londra, 16 — Hitlerin cephede kendisine refakat eden yaverlerinden Bols'un anı surette öldüğü bildirilmektedir. Bu öüm esrarengiz görülmüştür.

Leh altınları

Berlin 16 (Radyo) — Evvelce Polonya topraklarından Romanyaya geçirilmiş olan Polonya devletinin altın stoku şimdi de Romanyadan İngiltereye nakledilecektir. Bunun için bütün Polonya altınları Köstence limanından Eskin isimli İngiliz ticaret gemisine yüklenmiştir. Bu ticaret gemisine refakat edecek üç İngiliz harp gemisi de yola çıkmıştır.

Berlin radvosunun bildirdiğine göre İngilterenin bütün gayretine rağmen Leh parası olan Zilotanın bütün dünya piyasasında kıymetinden çok düşmesi önlenememiştir. O kadar "Zi" ta bazı borsaarda muamele görmemektedir.

Leh hükümet erkânı

Berlin 16 (Radyo) — Bükreş'ten bildiriliyor:

Lehistan cumhurreisi ve kabine azaları Romanyaya geçmek için Bükreş hükümetine müracaat etmişlerdir.

eler bu şehrin pazarındaki halka nötralyözle ateş açmışlardır.

Varşovadan gelen haberlere göre bu şehir elân Lehliilerin elindedir. Askerler ve gönüllü halk şiddetle müdafaaya hazırlanıyorlar.

Leh paraları atılmaktadır. Bundan maksat Leh parasının değerini ve kredisini düşürmektir.

Lehistan

İki devlet tarafından paylaşılacak mı!
Amerikalılar, Sovyet Japon anlaşması üzerine telaşa düştüler

Moskova, 16 (A.A.) — Tas ajansı yazıyor:

Japon sefiri Togo ve Molotof arasında son günler zarfında cereyan eden müzakereler, iki taraf yani Japon - Mançu ve Sovyet - Mogol tarafları arasında aşağıdaki itilâfa müncer olmuştur:

1 — Japon - Mançu ve Sovyet - Mogol kıtaları sabaha karşı saat 2 de (Moskova saatile) muhasemata nihayet vereceklerdir.

2 — Japon - Mançu ve Sovyet - Mogol kıtaları 15 Eylülde saat 13 te işgal etmekte oldukları hatlarda kalacaklardır.

3 — İki taraf kıtalarının mümessilleri mahallinde derhal işbu itilâfın birinci ve ikinci maddelerini tatbik edeceklerdir. İlk taraf arasında esirler mübadele edilecektir. İki taraf kıtalarının mahallî mümessilleri bu hususta derhal mutabık kalarak tatbikata geçeceklerdir.

Bundan başka Togo ve Molotof Sovyet - Mogol tarafından iki ve Japon - Mançu tarafından iki mümessilin iştirakiyle derhal bir komisyon teşkil edilmesine karar vermişlerdir. Bu komisyon son itilâfın gerçevesi içinde Mogolistan halk cumhuriyetinin ve Mançukunun hudutlarını tesbit edeceklerdir.

Komisyon teşekkül eder etmez işe başlayacaktır.

Sovyet - Japon ademi tecavüz paktı

Berlin 16 (Radyo) — Sovyet Rusya ile Japonya arasındaki ademi tecavüz paktı, bugün saat 14 de Moskovada, Sovyet Rusya hariciye komiseri Molotofla Japon sefiri arasında imzalanacaktır. Sovyet Rusyanın Tokyo elçiliğine Smetanin tayin edilmiştir. duduna civar mmtakalarda yaptığı hazırlıkların endişe ile takip olunduğu ve bu hazırlıklardan Almanya ile Sovyetler arasında Lehistanı paylaşmak hususunda gizli bir anlaşma mevcut bulunduğu manasının çıkarıldığı bildiriliyor.

Sovyet gazetelerinin Lehistanın ekalliyetler meselesi mevcut olduğunu ileri sürmeğe başlamaları ve Leh tayyarelerinin Sovyet hududunu tecavüz ettikleri haberlerinin çıkması bu itibarla dikkate şayan görülmüştür.

Alman menbalarından çıkarılan haberlere göre Sovyetler garpta harekete geçmek üzeredir. Fakat Almanya ile Sovyet Rusyanın Lehistanın tamamen ortadan kaldırarak hudut kamşusu olmaları mevzuubahs değildir. Lehistanın garp kısmını Almanya, şark kısmını Sovyetler alacaklar. Krakov civarında bugünkü Lehistanın üçte biri kadar bir arazi parçası üzerinde yeni bir Leh hükümeti kurulacaktır.

Sovyet gazeteleri Lehistanda ekalliyetler meselesini ele almış bulunmaktadır.

Polonyanın uğradığı seri askerî mağlûbiyeti mevzuubahs eden Sovyet Pravda gazetesi, bir çok millet

Askerî hazırlık

Diğer taraftan Sovyet askerî hazırlığına devam ediyor.

Sovyet hükümeti, 31 ağustosta kabul edilen yeni askerlik kanununa ahkâmına göre dün bir sınıf askerî silâh altına uğrımışlardır. Silâh altına davet edilen bu sınıf bir milyon askere balığ olmaktadır.

Pravda gazetesi bu davetten bahsederek, kapitalistlerin harbi körukledikleri bir anda Sovyetler birliğinin tam hazırlık yapma yetisinde bulunduğunu yazmaktadır.

Paris 16 — Nevyorktan gelen haberlere göre Sovyet Rusya ile Japonya arasında bir nalaşma imza edildiği hakkındaki haber Amerikada büyük tesir yapmıştır. Ayan hariciye encümeni reisi bunu, itilâfın yapacağı tesiri anlamak için bir tecrübe balonu addediyor. Encümeni reisi böyle bir nalaşmayı Amerika için tehlikeli buluyor ve silâh ihracatına ambargonun kaldırılmasını istiyor.

lerden mürekkep olan ve Ukranyalılarla Beyaz Rusya mmtakası ahalisinin yüzde 40 nisbetinde bir ekalliyet teşkil ettikleri, bu memlekette kıyasatlı bir ekalliyet politikası takip edilmemiş ve muhtelif unsurların birbirlerine bağlar mamış olmasına atfediyor ve diyor ki:

"İşte Polonya devletinin zaal sebebi ve askerî mağlûbiyetlerinin de hakikî âmili budur..."

Lehistanda mevcut Ukranyalılarla Beyaz Rusya ahalisinin 11 milyonluk bir kütile teskin ettiği yazılıyor.

Garp cephesinde:

Zigfrit'te tazyik artıyor!

Almanlar, tehlikeye maruz mmtakaları boşaltıyorlar

Paris, 16 — Almanlar tarafından tatbik edilen mukabil taarruz usulü, Fransızların Siegfried hattında yaptıkları tazyikın git-tikçe tehlikeli bir şekil aldığı göstermektedir. Havas ajansı tarafından negredilen yarı resmî bir notada Almanların Fransız ileri hareketini durdurmak için Fransız ordusunun gerilerini top ateşi altına almakla iktifa etmediklerini ve Fransızları işgal ettikleri mevzilerden taretmek maksadile mütemadiyen mukabil taarruzlarda bulundukları kaydedilmektedir.

İngilizlerin Belçikaya askerî ihraç ederek Almanyaya oradan hücum edecekleri yolunda Alman larca çıkarılan şayiaları İngiltere resmen tekdiz ediyor.

Kopenhag, 16 (A. A.) — Politiken gazetesinin Berlin muhabiri Vartes, yakın bir sulh ümidinin pek azaldığını bildirmektedir. Almanlar, kuvvetlerini garp cephesine yığabilmek için Polonya işini bir an evvel halletmek istemektedirler. Bu cephede çok uğraşacaklarını, bütün kış mukavemet etmek lâzımgeldiğini ve asıl muharebelerin ilkbaharda başlayacağı itiraf etmektedirler.

Kış esasen vaziyeti nazik olan Alman milleti için çetin bir imtihan devresi olacaktır.

Diğer cihetten Almanyada vesika usulü günler geçtikçe daha sıkı bir şekilde tatbik edilmekte ve daha şimdiden kedilere ve köpeklerle de teşmil edilmiş bulunmaktadır.

Lüksemburgdan alman malûmata göre, Moselle mmtakasında taarruz eden Fransız kuvvetleri, Alman hududu dahilinde Perl köyünü zaptetmiş ve Sarbrük'ün on beş kilometre kadar şimalinde bu şehre doğru gitmekte olan yolda ilerlemekte bulunmaktadır.

Almanlar evvelce Lüksemburg lu halka haber vermeden dün saat 9 da Moselle üzerindeki demir köprüyü berhava etmişlerdir. Tahrib edilen köprünün demirleri Schengen ismindeki küçük Lüksemburg köyünün sokaklarına düşmüştür.

Vakaya şahid olanların ifadelere göre, Fransızlar, o zaman şiddetli bir baraj ateşi açmışlardır. Bir müddet sonra piyade kuvvetleri, tankların ve motörlü vasıtaların arkasında yavaş yavaş ilerlemeye başlamışlardır. Almanlar, bunun üzerine, demiryolu üzerindeki köprüyü berhava

etmeye vakit bulamadan Pel demiryolu istasyonunu terke mecbur kalmışlardır.

Şiddetli makineli tüfenk ateşine rağmen, Fransız kıtaları bir az sonra Perl köyünün ilk evlerine vâsil olmuşlardır.

Son haberlere göre, Perl köyü halen tamamen Fransızların eline geçmiştir.

Fransız tebliğleri

Dünkü Fransız tebliğleri şunlardır:

"Son günlerin hareketi, 10 Eylül tebliğinde bahsettiğimiz Alman taarruz hareketindenberi garpısmaların mevzuu olan Sierkin şimali sark mmtakasındaki arazinin elimizde kalmasını temin etmiştir. Bundan başka dahili de gittik.

Geceleyin düşmanın ve bilhasna topçusunun şiddetli faaliyeti - ne rağmen ilk hattımız mevzil olarak ilyestirdik..."

"Gecen günler zarfında zaptettiğimiz mevzileri takviye ettik. Ve düşmana zayıat verdirek mukabil taarruzu püskürttük. Cephenin bir kısmı üzerinde düşman topçusunun ve hava kuvvetlerinin şiddetli faaliyeti kaydedildi. Avcı hava kuvvetlerimiz, ilk hatlarımız üzerine alçaktan uçarak hücum geçmiş, düşman tayyarelerini püskürttük..."

Dünkü Alman tebliği ise kısaca şudur:

"Sarrebrückün şarkında düşman topçusu faaliyetinde bulunmuştur. Primazensin cenubunda Schweige oradan hududun ötesine kadar çekilmiştir.

Alman topraklarına dün hava taarruzları olmamıştır...

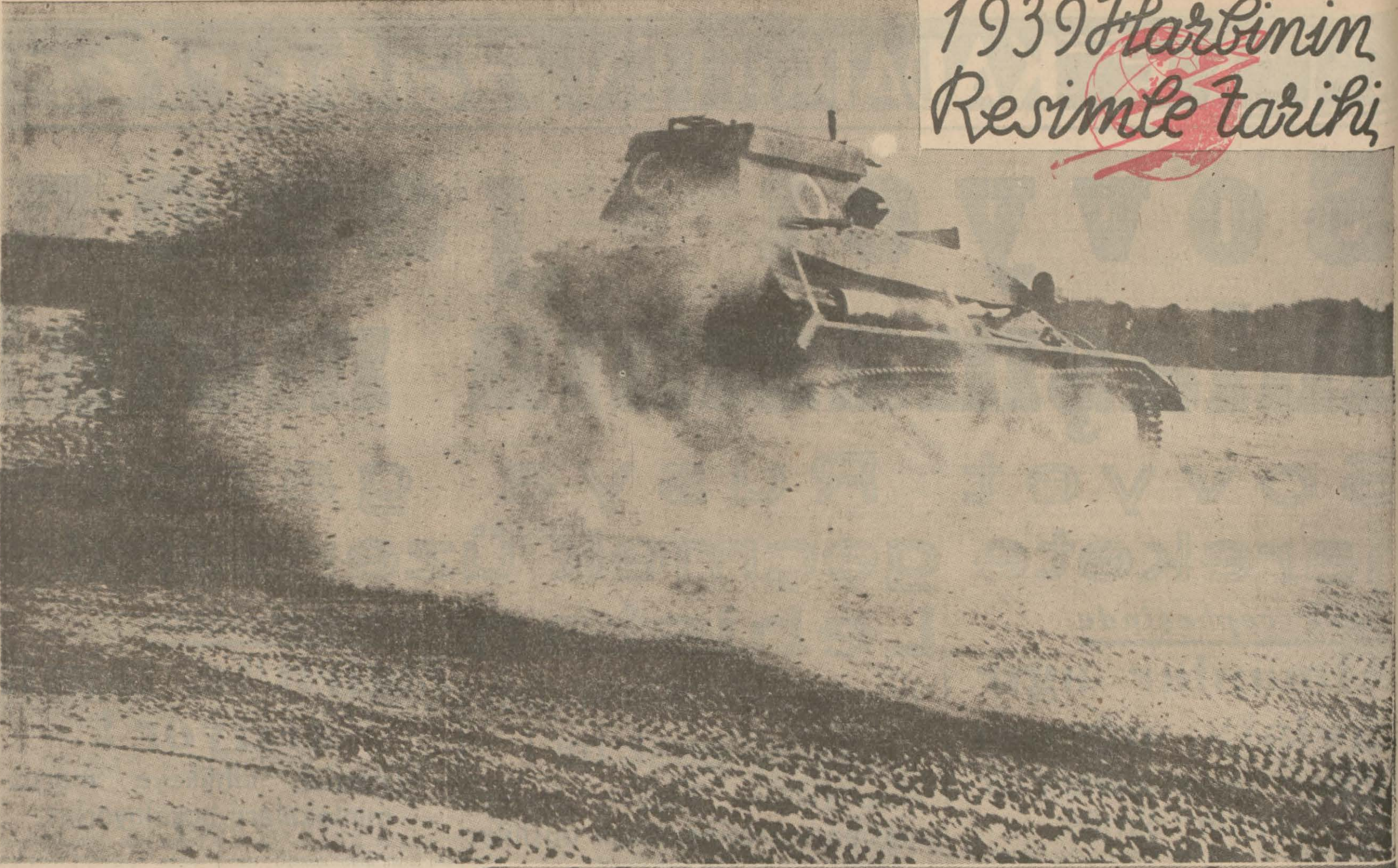
Muhtelif menabardan gelen haberlere göre icabında 18 ilâ 20 milyon kişinin tahliyesi için Almanyada bütün tedbirler alınmıştır. En ziyade tehlikeye maruz bölgeler, tahliye edilirken, kilise ve müzelerdeki sanat eserleri de dahile nakledilecektir.

Zigfrid hattı civarındaki bazı şehirlerin boşaltıldığı Berlinde teyit edilmektedir.

Almanya - Holanda hududunda Limburg şehri de tahliye edilmektedir.

Felemenkte çıkan Allgemeen Handelsblad gazetesinin Berlin muhabiri, Almanların, Polonya cephesindeki genç kıtaatı, yaşlı efratla değiştirmek ve bu genç kıtaatı Fransız cephesine naklede bilmek için doğu cephesinin sürle tasfiyesini istediklerini kaydediyor

1939 Harbinin Resimle Tarihi

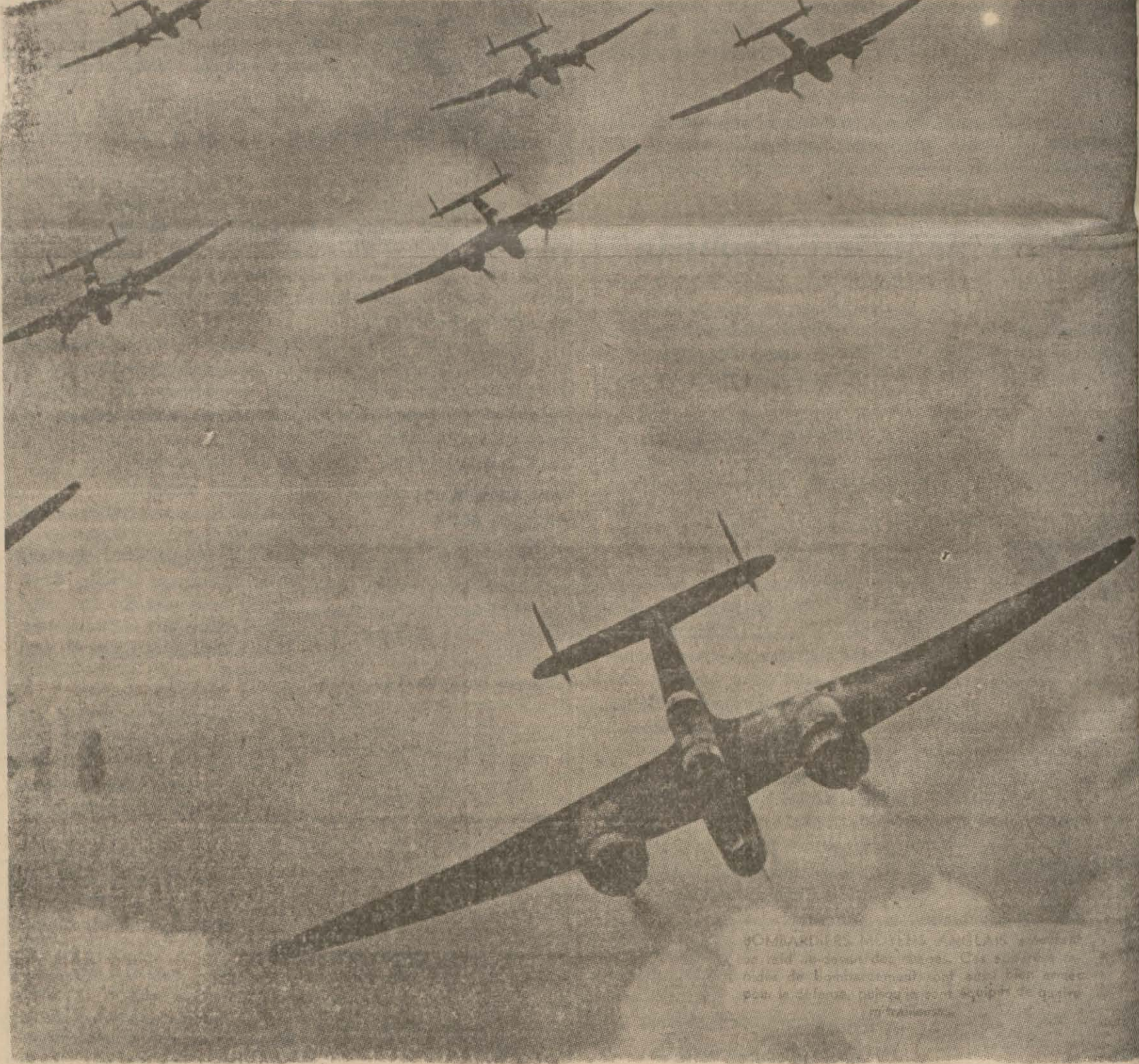

Lehistanın büyük bir kısmı düzlük ve arızasız bir arazidedir.. Alman kuvvetleri Leh topraklarına saldırdıkları zaman Lehliiler şüphe yok ki motorlû kuvvetlerinden istifade ettiler. Lehistanın düzlük yerlerinde, Leh piyadelerinin öncüsü olarak tozu dumana katarak saldıran bu ağır tank gene şüphe yok ki vazifesini Maginot hattından almış bulunsaydı çok daha faydalı olurdu.

İNGİLTERENİN Almanyaya harp ilân ettiği gün ilk askeri hareket olarak, İngiliz tayyareleri faaliyete geçmişler ve İngilteredeki üslerinden Almanyanın şimaline doğru hareket etmişlerdi. Resimde, Vilhelmshafen ve Cujhavendeki Alman askeri limanlarını bombardıman eden İngiliz tayyarecilerini, hareketlerinden evvel, plânlarını hazırlarken görüyorsunuz.

1939 Avrupa harbinde İngiliz - Fransız - Leh müttefik cephe kumandanları

Harbin ilk günlerinde, gerek Alman limahlarındaki harp gemi lerini bombardıman eden, gerek Alman topraklarına beyanname ler atan İngiliz filosu uçuş halinde.

Fransız kara, hava, deniz orduları erkânıharbiye reisi General Gamelin

İngiliz kara orduları başkumandanı General Viskont Gort

Leh ordusu başkumandanı Mareşal Smigly Ridz

Fransız hava erkânıharbiye reisi general Vnillemin

İngiliz hava kuvvetleri şefi maresal Sir Gyrill Neval

İngiliz bahriye başkumandanı amiral Sir Dudley Pound

Fransız bahriye kumandanı amiral Darlan